

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa (...) S.A. w K.
przeciwko D. D. i A. D.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 31 stycznia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 15 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
odstępuje od obciążenia pozwanych kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma

ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołali się do występowania w sprawie istotnych zagadnień prawnych, to nie występuje ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepublikowane). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono istotne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Ani w piśmiennictwie ani w orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że groźba bezprawna w rozumieniu art. 87 k.c. oznacza zagrożenie podjęciem działania niezgodnego z prawem lub zasadami współżycia społecznego (użycie bezprawnego środka) albo działania zgodnego z prawem, ale zmierzającego do osiągnięcia celu niezgodnego z prawem (bezprawność celu), przy czym uwzględniać należy wszystkie okoliczności sprawy (w szczególności sposób zachowania się stron (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I PK 109/11, OSNP 2013, nr 3- 4, poz. 27).

Z takiej wykładni art. 87 k.c. jednoznacznie wynika, że zagrożenie przez osobę trzecią osobie, która ma złożyć oświadczenie woli podjęcia wobec niej działań zgodnych z prawem, gdy takiego oświadczenia nie złoży, może być groźbą bezprawną, gdy zostało dokonane w celu niezgodnym z prawem.

Skarżący w swym oświadczeniu o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli ich zdaniem złożonego pod wpływem groźby bezprawnej M. oraz I. S. z dnia 20 października 2016 r. wskazali jedynie, że osoby te miały oświadczyć, iż jeżeli D. D., nie złoży kwestionowanych oświadczeń woli zabezpieczających wiarytelności C. zostanie zwolniony z funkcji członka zarządu M. sp. z o.o.

Fachowy pełnomocnik pozwanych przedkładając te oświadczenia w piśmie z dnia 25 października 2016 r. nie ujawnił okoliczności, które mogłyby wskazywać, że działanie M. oraz I. S. zostało dokonane w celu niezgodnym z prawem np. że D. D. wykonywał swe obowiązki w tej spółce prawidłowo (zgodnie z prawem) i w związku z tym nie jest odpowiedzialny względem powódki za niezrealizowanie zobowiązań za nabyty towar. Ewentualne nawet późniejsze ujawnienie tych okoliczności jako spóźnione nie mogłoby być skuteczne (art. 207 § 6 k.p.c.). Oczywiście dowodzić można tylko ujawnione istotne dla rozstrzygnięcia fakty, a nie dopiero ich poszukiwać w wyniku prowadzenia dowodów np. osobowych.

W tym stanie rzeczy można było przyjąć, że oświadczenie M. i I. S. miało na celu ich obronę przed powstaniem dalszych długów M. sp. z o.o. W rezultacie istniała podstawa do oceny że wyartykułowane pytania nie pozostawały w bezpośrednim związku z wynikiem sprawy.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw